

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 13766

Tarih : 05-09-2025

33810

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Milli Eğitim Bakanı Yusuf TEKİN** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
04.09.2025

Gülderen VARLI
Van Milletvekili

2025-2026 eğitim-öğretim yılı başlarken, ülkenin yapboza dönüşen birçok alanı gibi eğitim alanında da her yıl neredeyse farklı model ve değişikliklerle öğrenci, öğretmen ve veliler eğitime- öğretim yılına başlamaktadır. Yıldan yıla azalan nitelik sorununu gidermek yerine siyasi ve ideolojik Saiklerle farklı modellerle eğitim sistemi değişme uğramaktadır.

Türkiye genelinde özellikle sosyoekonomik olarak dezavantajlı bölgelerde yaşayan çocukların eğitime eşit, sürekli ve nitelikli erişimi önemli yapısal sorunlarla karşı karşıyadır. Çok dilli, çok kültürlü toplumsal yapıya sahip bölgelerde bu eşitsizlikler her yıl daha da derinleşmektedir. Milli Eğitim Temel Kanununun 4. maddesinde "Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet ve din ayrımı gözetilmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz" denilse de uygulama farklı olmaktadır. Özellikle öğrenciler; ailelerinin ekonomik durumu, etnik kimliği, anadili, inancı ve yaşadıkları coğrafyanın olanakları nedeniyle eğitimden eşit düzeyde faydalanamamaktadır. Bu durum, kamusal, demokratik ve hak temelli bir eğitim sisteminin temel ilkeleriyle çelişmektedir.

Eğitim hakkının gerçek anlamda sağlanabilmesi için eğitimin kamusal kaynaklarla, ücretsiz, ayırım gözetmeksizin ve eşit koşullarda sunulması gereklidir. Ancak son yıllarda artan istismar vakaları, eğitimde şiddet, güvensizlik, cinsiyetçi uygulamalar, pedagojik niteliği zayıflatan uygulamalar eğitimcilerin, kamuoyunun ve toplumun ciddi tepkisine yol açmaktadır.

Sürekli değişen müfredatlar, karma eğitimin tartışmaya açılması, ÇEDES Projesinin yarattığı sorunlar, cinsiyete dayalı okul açma söylemleri ve Ankara'da bir ortaokulun açıldığı iddiası, pedagojik ilkelere ve toplumsal cinsiyet eşitliğine aykırıdır. Bu uygulamalar, başta kız çocukları olmak üzere birçok öğrencinin eğitime erişimini doğrudan etkilemektedir.

2025-2026 eğitim öğretim yılına ilişkin Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan genelgede; aile yılı teması, çevre duyarlılığı, dijital bağımlılık, öğretmen sorumlulukları gibi başlıklara yer verilmiş; ancak anadil hakkı, toplumsal barış süreci ve çok kültürlü yapının

eğitime yansması gibi kritik konular tamamen göz ardı edilmiştir. Eğitimde kapsayıcı ve çoğulcu politikaların yokluğu, eşitsizlikleri derinleştirmektedir.

Özellikle kırsal bölgelerde; okul ve öğretmen yetersizliği, taşınalı eğitim sisteminde yaşanan aksamalar, yoksulluktan dolayı eğitim hakkına erişememe ve yaşanan devamsızlık, öğretmen sirkülasyonunun fazlalığı gibi nedenlerle çocukların eğitime erişimi sekteye uğramaktadır.

2024 yılında kamuoyuna sunulan “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli”, bilimsel ve pedagojik temellerden uzak, cinsiyetçi, asimilasyoncu ve çoğulculuğu dışlayan ideolojik bir içerikle hazırlanmıştır. Türkiye'nin dilsel, kültürel ve inançsal çeşitliliğini yok sayan bu yaklaşım, eşitlik ve kapsayıcılığa dayalı demokratik bir eğitim anlayışına aykırıdır.

Anadil temelli, toplumsal cinsiyet eşitliğini önceleyen, çok kültürlü yapıyı tanıyan ve yerel ihtiyaçlara göre şekillenen bir eğitim politikası, yalnızca belirli bölgeler için değil, tüm Türkiye için hayati bir gerekliliktir.

Bu bağlamda;

1. 2025-2026 eğitim-öğretim yılı itibarıyla zorunlu eğitim çağında olup okula kayıt yaptıramayan veya kayıt yaptırdığı halde eğitime devam etmeyen çocuk sayısı kaçtır? Bu veriler toplumsal cinsiyet, etnik kimlik, inanç ve sosyoekonomik durum temelinde ayrıştırılmış mıdır?
2. Eğitime erişim önünde bulunan; taşınalı sistemde yaşanan aksamalar, okul ve öğretmen yetersizliği, ulaşım sorunları ve yoksulluk temelli devamsızlık gibi yapısal sorunların giderilmesi için Bakanlığınızca alınan önlemler nelerdir? Her il ve ilçe bazında özellikle alınman önlemler var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?
3. Eğitimin eşitlikçi ve kamusal niteliği çerçevesinde, anadil temelli eğitimin tanınmasına ve çok dilli pedagojik uygulamaların yaygınlaştırılmasına yönelik Bakanlığınızın herhangi bir çalışması var mıdır?
4. 2024-2025 yılı içinde ÇEDES Projesi kapsamında kaç okulda din görevlisi görevlendirilmiştir? Bu kişilerin pedagojik yeterliliği nasıl belirlenmektedir? Eğitim ortamlarında görev almaları yasal ve anayasal çerçevede nasıl değerlendirilmektedir?
5. Millî Eğitim Bakanı'nın kız çocuklarının eğitime katılımı için “gerekirse kız okulları açarız” şeklindeki açıklaması doğrultusunda kız çocukları için ayrı okul açılması planlanan il veya ilçeler var mıdır? Bu yaklaşımın pedagojik, anayasal ve toplumsal cinsiyet eşitliği bağlamında gerekçesi nedir? Ankara'da bu doğrultuda bir ortaokul açıldığı iddiası doğru mu?
6. 2025-2026 yılı genelgesinde yer verilmeyen anadil, toplumsal barış, toplumsal cinsiyet eşitliği gibi konular Bakanlığınız tarafından neden göz ardı edilmiştir? Bu konulara ilişkin ayrı bir stratejik planınız mevcut mudur?
7. Rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması, istismar ve şiddetin önlenmesi, kız çocuklarının okula devamının artırılması için 2025-2026 eğitim öğretim yılında yürütülecek özgün ve yerel odaklı çalışmalar nelerdir?
8. Yeni müfredatta “toplumsal cinsiyet eşitliği” kavramına yer verilmiş midir? Yer verilmemiş ise bunun gerekçesi nedir?

9. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin, özellikle kız çocuklarının özgür, eşit ve eleştirel düşünceye sahip bireyler olarak yetişme sürecine etkileri konusunda yapılmış bilimsel ya da kurumsal bir etki değerlendirme raporu bulunmakta mıdır?
10. Eğitim-Sen, KESK ve benzeri eğitim sendikalarının yeni müfredata yönelik eleştirileri Bakanlığınız tarafından değerlendirilmiş midir? Bu görüşler doğrultusunda herhangi bir revizyon veya geri çekme süreci gündeme gelmiş midir?
11. Türkiye'nin taraf olduğu CEDAW ve benzeri uluslararası sözleşmeler, toplumsal cinsiyet eşitliğini eğitim politikalarının ayrılmaz bir parçası olarak tanımlarken, yeni müfredatın bu yükümlülükleri karşılamaması, uluslararası hukuk açısından bir ihlal sayılmayacak mıdır? Buna ilişkin hazırlanan herhangi bir rapor var mıdır?
12. Eğitimin tüm çocuklar için nitelikli, güvenli ve kamusal temelde sağlanmasına yönelik bakanlığınızın uyguladığı politikalar nelerdir?
13. Eğitim kurumlarında yaşanan istismar, şiddet ve güvenlik ihlallerine ilişkin bakanlığınıza ulaşan resmi başvuru sayısı nedir? Bu olaylara karşı hangi yaptırımlar uygulanmıştır?
14. Rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması için 2025-2026 eğitim öğretim yılında alınan tedbirler nelerdir?